

Sygn. akt III RC 268/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 września 2014 r.

Sąd Rejonowy w Tarnowskich Górach Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Mazik

Protokolant: Monika Gajda

po rozpoznaniu w dniu 24 września 2014 r. w Tarnowskich Górach

na rozprawie sprawy prowadzonej

z powództwa małoletnich O. D. (D.) i W. D. (D.) zastępowanych przez przedstawiciela ustawowego A. D. (D.)

przeciwko M. D. (D.)

o alimenty

1) zmienia punkt trzeci wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 15 czerwca 2009 roku wydanego w sprawie o sygn. akt I RC 2716/08 w ten sposób, że kosztami utrzymania małoletnich: W. M. (dwojga imion) D. i O. J. (dwojga imion) D. obciąża oboje rodziców, z tym, że zobowiązuje pozwaną M. D. dołożenia alimentów na rzecz małoletnich: W. D. i O. D. po 400 zł (czteryście złotych) miesięcznie tj. łącznie 800 zł (osiemset złotych) miesięcznie, płatnych do rąk przedstawiciela ustawowego A. D. do dnia 10-tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, poczynając od 24 września 2014 roku;

2) oddała powództwo w pozostałej części;

3) odstępuje od obciążania stron kosztami postępowania;

5) wyrokowi w punkcie 1 nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 268/13

UZASADNIENIE

A. D. działając jako przedstawiciel ustawowy małoletnich powódek O. D. i W. D. pozwem z dnia 19 kwietnia 2013r., sprecyzowanym ostatecznie na rozprawie w dniu 14 lipca 2014r., skierowanym przeciwko M. D. wniósł do Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach o alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie na każde dziecko, płatne do dnia 10-tego każdego miesiąca, wraz z odsetkami ustawowymi w razie uchybienia terminowi płatności którejkolwiek z rat, poczynawszy od dnia 22 marca 2013r. Nadto wniósł o obciążenie pozwanej kosztami postępowania sądowego w całości oraz nadanie wyrokowi klauzuli wykonalności. W uzasadnieniu wskazał, że małoletnie córki od dnia 22 marca 2013r. pozostają pod jego opieką i na jego utrzymaniu.

Na rozprawach w dniu 14 lipca 2014r. oraz ponownie w dniu 24 września 2014r. pozwana uznała żądanie pozwu do kwoty po 200 zł miesięcznie na każdą z małoletnich powódek.

Na rozprawie w dniu 14 lipca 2014r. Sąd postanowił prowadzić niniejszą sprawę jako sprawę o zmianę alimentów.

Pozwana w odpowiedzi na pozew z dnia 24 lipca 2014r. wniosła o zasądzenie kwoty alimentów adekwatnych do jej zarobków i nowej sytuacji życiowej z racji urodzenia dziecka. Pozwana podniosła, że od kiedy małoletnie zamieszkały z ojcem, przekazuje dobrowolnie na ich utrzymanie alimenty w wysokości po 200 zł miesięcznie na każdą z córek. Ponadto wniosła o zwolnienie z kosztów sądowych w całości z uwagi na zmniejszenie jej dochodów.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 15 czerwca 2009r. sygn. akt I RC 2716/08 orzeczono rozwód między rodzicami małoletnich powódek i kosztami utrzymania małoletnich powódek obciążono oboje rodziców, z tym że zobowiązano przedstawiciela ustawowego małoletnich do łożenia alimentów na rzecz W. D. w wysokości po 200 zł miesięcznie oraz na rzecz O. D. po 200 zł miesięcznie, a matkę małoletnich zobowiązano do ponoszenia pozostałych kosztów utrzymania dzieci i starań o ich wychowanie.

Postanowieniem Sądu Rejonowego Katowice-Zachód w Katowicach z dnia 22 marca 2013r. sygn. akt IV Nsm 223/13/Z zmieniono powyższy wyrok rozwodowy w ten sposób, że powierzono A. D. wykonywanie władzy rodzicielskiej nad wspólnymi dziećmi stron, a matce władzę tę ograniczając do współdecydowania o istotnych sprawach życiowych dzieci jak wybór szkoły, zawodu, miejsca pobytu oraz utrzymywania osobistych kontaktów.

W dacie wyroku rozwodowego małoletnie O. i W. D. miały po 9 lat, uczęszczały do II klasy szkoły podstawowej, nie chorowały poważnie, jeździły na wizyty do Centrum (...) z uwagi na szmery w sercu, leczyły zęby u stomatologa, dziewczynki nie chodziły na zajęcia dodatkowe.

W dacie poprzedniego wyroku przedstawiciel ustawowy małoletnich powódek miał 33 lata, zawód technik mechanik, mieszkał w mieszkaniu spółdzielczym własnościowym wraz z żoną i dziećmi, ponosił następujące koszty utrzymania mieszkania: czynsz – ok. 500 zł miesięcznie, a prąd 100 zł miesięcznie, radio i telewizor 18zł miesięcznie, gaz ok. 50zł miesięcznie, Internet 50 zł miesięcznie. Przedstawiciel ustawowy małoletnich pracował wówczas w (...) Sp. z o.o. w C. na stanowisku szlifiera, gdzie zarabiał ok. 1400-1700 zł netto miesięcznie, wspólnie z żoną spłacali kredyt.

W dacie wyroku rozwodowego pozwana M. D. miała 30 lat, wykształcenie wyższe, zamieszkiwała razem z córkami i mężem w mieszkaniu spółdzielczym własnościowym, pracowała wtedy w (...) Sp. z o.o. (...) Grupa (...) jako specjalistom do spraw gwarancji, zarabiała ok. 2.400 zł netto miesięcznie. Wspólnie z ojcem małoletnich spłacali kredyt, pozwana spłaciła 5.000zł., a przedstawiciel ustawowy 3.000zł.

Od dnia 22 marca 2013r. do chwili obecnej małoletnie zamieszkują z ojcem, są uczennicami I klasy gimnazjum. Od kiedy powódki mieszkają u ojca, matka nie ma z nimi kontaktu, płaci tylko alimenty, raz na urodziny podarowała córkom po 100 zł. Małoletnia W. jeździ na kontrole do Z. do poradni kardiologicznej, małoletnie leczą się także stomatologicznie, W. ma 18 zębów do leczenia, a O. 10 zębów do leczenia (część plomb będzie finansowana z NFZ, a reszta przez ojca). Dzieci nie chodzą na zajęcia dodatkowe. Na wakacje powódki wyjeżdżają z ojcem nad polskie morze na okres 10dni, koszt to 4.000zł. Przedstawiciel ustawowy opłacał dzieciom korepetycje przygotowujące do egzaminu poprawkowego - O. z matematyki, a W. z geografii i angielskiego, których koszt wynosił 400 zł. Wydatki związane ze szkołą małoletnich to: książki ok.800zł łącznie, komitet rodzicielski 60zł za dwoje dzieci, ubezpieczenie po 45zł na dziecko.

Obecnie przedstawiciel ustawowy małoletnich powódek A. D. ma 38 lat, mieszka wraz córkami w P. w wynajmowanym mieszkaniu, na koszty utrzymania mieszkania składają się: czynsz bez centralnego ogrzewania- 322 zł miesięcznie, węgiel 1.950 zł rocznie, rata za telewizor 219,90 zł miesięcznie, gaz na dwa miesiące - 40zł, Internet 55 zł miesięcznie, rata za kuchnię 73,50 zł miesięcznie, telefon 24.90 zł miesięcznie, energia elektryczna ok. 85 zł miesięcznie, opłaty RTV 59 zł miesięcznie, paliwo 250 zł miesięcznie, od września małoletnie uczęszczają na obiady – koszt ok. 130 zł miesięcznie. Przedstawiciel ustawowy małoletnich powódek pracuje obecnie w (...) w C. na stanowisku operatora maszyn, zarabia ok. 3.300zł netto, do pracy dojeżdża samochodem. Ojcu małoletnich finansowo nikt mi nie pomaga. Czasami córki jedzą obiad u dziadków ojczystych.

Obecnie pozwana M. D. ma 35 lat, wykształcenie wyższe, mieszka w K. w 48m² mieszkaniu kupionym na kredyt hipoteczny, wcześniej zaraz po rozwodzie mieszkała w wynajmowanym mieszkaniu, obecnie mieszka wraz z konkubentem. Na miesięcznie koszty utrzymania mieszkania składają się: czynsz 640 zł, energia elektryczna ok. 100 zł, gaz ok. 41 zł, Internet ok. 85 zł, telefon ok. 200 zł. Pozwana spłaca raty kredytu hipotecznego: jedna 520 zł, druga rata 107zł łącznie 627 zł miesięcznie, ponadto spłaca jeszcze kredyt gotówkowy wzięty na remont mieszkania z ratą w wysokości 254 zł miesięcznie oraz posiada debet na karcie w wysokości 10.000zł, odsetki od debetu wynoszą 120zł miesięcznie. Pozwana jest zatrudniona w firmie (...) Sp. z o.o. i sp. komandytowa oddział (...) na stanowisku specjalisty do spraw rozliczeń gwarancyjnych, zarabia ok. 2.600 zł netto miesięcznie. Konkubent pozwanej pracuje na kopalni jako górnik pod ziemią, oprócz pensji otrzymuje kartki żywnościowe w wysokości ok. 360 zł miesięcznie. Pozwana ze swojej pensji opłaca wszystkie opłaty związane z utrzymaniem mieszkania oraz raty kredytów, natomiast konkubent pozwanej kupuje wyżywienie w wysokości ok. 1.000 zł miesięcznie. Konkubent pozwanej spłaca swoje kredyty w łącznej wysokości 2.700zł miesięcznie i alimenty w wysokości 500 zł miesięcznie. Od momentu kiedy małoletnie zamieszkały z ojcem pozwana przekazuje przedstawicielowi ustawowemu małoletnich na ich utrzymanie łącznie 400zł alimentów od miesiąca kwietnia 2013 roku W dniu 29 lipca 2014r. pozwana urodziła córkę.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o następujące dowody: odpisy zupełne aktów urodzenia k. 5-6, wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach sygn. akt I RC 2716/08 k. 7, rachunek za rowery k. 8, rachunek za komputer k. 9, rachunki za telefony k. 9, rata za meble do kuchni k. 11, rachunki za telefon k. 12, 15, rachunki za paliwo k. 13, Internet i telewizję k. 14, rachunki za odzież i buty k. 16-33, rachunki za książki k. 26, karta kontroli stomatologicznej k. 34-35, zaświadczenia z Centrum (...) k. 36, karty postępowania psychologicznego k. 41-46, zaświadczenia o zarobkach k. 47-48, zaświadczenia od stomatologa k. 71, zaświadczenia o zarobkach k. 72-74, rachunek za gaz k. 75, faktura za Internet k. 81, harmonogramu spłat kredytu gotówkowego k.76-77 , harmonogramu spłat kredytu hipotecznego k.78-79 , opłaty za prąd k. 80, opłaty za telefon k. 81, opłaty za czynsz k. 92, zaświadczenia o debecie k. 93, zeznania przedstawiciela ustawowego małoletnich powódek k. 97, zeznania pozwanej k. 98-99, paski wynagrodzeń k. 121-125, odpis skrócony aktu urodzenia k. 124, harmonogram spłat kredytów k. 126-136, odpis aktu urodzenia k. 141, zaświadczenie o zarobkach k. 142.

Wskazany materiał dowodowy Sąd uznał za wiarygodny i przekonywujący. Nie sposób odmówić mu logiki i spójności. Prawdziwość wskazanych wyżej dokumentów nie budzi wątpliwości. Zgodne ze sobą, niekwestionowane przez strony dowody dały Sądowi możliwość poczynienia ustaleń odpowiadających, zdaniem Sądu, rzeczywistemu stanowi sprawy.

Sąd dał wiarę zeznaniom przesłuchanych w toku postępowania stron, za wyjątkiem zeznań pozwanej odnośnie okoliczności jakoby ona ponosi wszystkie koszty związane z mieszkaniem, pokrywaniem wszystkich rachunków związanych z jego utrzymaniem, dostarczaniem mediów itp., a jej partner, z którym wspólnie zamieszkują w jej mieszkaniu ponosi jedynie koszty wyżywienia. Ponadto należy zauważyć, że zarówno pozwana jak i jej partner spłacają liczne kredyty i łożą alimenty na utrzymanie dzieci z poprzednich związków, zatem wydaje się nieracjonalne i mało prawdopodobne jakoby pozwana opłacała wszystkie rachunku związane z mieszkaniem i mediami, a jej konkubent ponosił tylko koszty wyżywienia Zeznania określające sytuację materialną i osobistą przedstawiciela ustawowego małoletnich korespondują z ujawnionymi w procesie dowodami z dokumentów i zasługują na przymiot wiarygodności.

Sąd Rejonowy zważył co następuje.

Zgodnie z art. 128 kro obowiązek dostarczania środków utrzymania a w miarę potrzeby środków wychowania obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo. Ponadto na podstawie art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego – art. 135 kro.

Pojęcia "usprawiedliwione potrzeby" oraz "możliwości zarobkowe i majątkowe" zostały szczegółowo omówione w uchwale Pełnego Składu Izby Cywilnej i Administracyjnej Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 1987 r., III CZP 91/86, OSNP 1988, nr 4, poz. 42. W uchwale tej stwierdzono między innymi, że: "Pojęcia usprawiedliwionych

potrzeb nie można jednoznacznie zdefiniować, ponieważ nie ma jednego stałego kryterium odniesienia. Rodzaj i rozmiar tych potrzeb jest uzależniony od cech osoby uprawnionej oraz od splotu okoliczności natury społecznej i gospodarczej, w których osoba uprawniona się znajduje. Nie jest możliwe ustalenie katalogu usprawiedliwionych potrzeb podlegających zaspokojeniu w ramach obowiązku alimentacyjnego i odróżnienie ich od tych, które jako objaw zbytku lub z innych przyczyn nie powinny być uwzględnione. W każdym razie zakres obowiązku alimentacyjnego wyznaczać będą poszczególne sytuacje uprawnionego i zobowiązanego, konkretne warunki społeczno-ekonomiczne oraz cele i funkcje obowiązku alimentacyjnego. Dopiero na tym tle będzie można określić potrzeby życiowe - materialne i intelektualne uprawnionego.

Zgodnie z utrwaloną w orzecznictwie zasadą, dzieci mają prawo do równej stopy życiowej z rodzicami i to zarówno wtedy, gdy żyją z nimi wspólnie, jak i wtedy, gdy żyją oddzielnie. Oznacza to, że rodzice powinni zapewnić dziecku warunki materialne odpowiadające tym, w jakich żyją sami. Nie będzie to jednak dotyczyło potrzeb będących przejawem zbytku.

Na podstawie art. 135 § 2 kro wykonywanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub wychowanie uprawnionego: w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego.

Przedstawiciel ustawowy A. D. realizuje obowiązek utrzymania małoletnich córek w dwojakiej formie - pieniężnej oraz osobistej troski o utrzymanie i wychowanie dzieci.

Bezspornym w sprawie pozostaje, że obowiązek alimentacyjny ciążyący z mocy ustawy na pozwanej wobec małoletnich powódek O. i K. D., które z uwagi na wiek nie są jeszcze w stanie samodzielnie się utrzymać.

Pozwana uznała roszczenie w części tj. do kwoty 200 zł miesięcznie na rzecz każdej z powódek. Sąd przyjął, że wskazana kwota nie odpowiada rzeczywistym potrzebom małoletnich, gdyż koszty utrzymania każdej z małoletnich powódek w zakresie kosztów wyżywienia, ubrania, edukacji, środków higieny oraz leczenia są dużo wyższe. Małoletnie wchodzą w fazę intensywnego rozwoju nie tylko fizycznego ale także psychicznego, dorastają stąd koszty ich utrzymania stale rosną. W chwili obecnej pozwana dobrowolnie łoży na utrzymanie córek przekazując przedstawicielowi ustawowemu kwoty po 200 zł miesięcznie na rzecz każdej z córek. Sąd uznał, że pozwana winna ponosić większą część tychże kosztów, ponieważ przedstawiciel ustawowy poza świadczeniem pieniężnym czyni osobiste starania o wychowanie córek, co w wieku lat 14 jest szczególnie ważne dla rozwoju dorastających dzieci i absorbujące uwagę rodzica. Sąd wziął także pod uwagę ciężką sytuację materialną pozwanej, która po uregulowaniu kosztów mieszkania i pokryciu miesięcznych zobowiązań kredytowanych dysponuje nieznaczną kwotą. Możliwości majątkowe i zarobkowe pozwanej nie pozwalają nałożenie alimentów ponad kwotę 400 zł miesięcznie na rzecz każdej z małoletnich powódek, dlatego Sąd oddalił roszczenie w pozostałym zakresie, uznając jednocześnie, że strona powodowa nie wykazała istnienia innych uzasadnionych potrzeb małoletnich.

Sąd dokonując wszechstronnej oceny materiału dowodowego, uznał twierdzenia przedstawiciela ustawowego małoletnich powódek za prawdziwe, ponieważ w świetle zasad doświadczenia życiowego alimenty w kwotach po 400 zł miesięcznie na rzecz każdej z powódek łożone przez przezwaną i taka sama kwota przekazywana przez przedstawiciela ustawowego pozwolą w niezbędnym zakresie zaspokoić usprawiedliwione potrzeby powódek. Powszechnym jest, że utrzymanie nastolatek w wieku powyżej 14 roku życia wymaga większego nakładu finansowego związanego z edukacją, ubiorem i żywnością. Ponadto wraz z wiekiem zwiększają się także ich potrzeby kulturalne i rozrywkowe.

Wobec powyższego Sąd zmienił punkt trzeci wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 15 czerwca 2009r. w sprawie sygn. akt I RC 2716/08 w ten sposób, że kosztami utrzymania małoletnich: W. D. i O. D. obciążył oboje rodziców, z tym że zobowiązał pozwaną M. D. do łożenia alimentów na rzecz małoletnich: W. D. i O. D. po 400 zł miesięcznie, tj. łącznie 800 zł miesięcznie, płatnych do rąk przedstawiciela ustawowego do dnia 10-go każdego miesiąca z ustawowymi

odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat. W pozostałym zakresie wnioszek oddalono, uznając roszczenie za wygórowane oraz uwzględniając sytuację majątkową pozwanej.

Alimenty zasądzono od dnia wydania wyroku, tj. od dnia 24 września 2014r.

Podstawę prawną orzeczenia stanowią przepisy art. 133 § 1 kro oraz art. 135 kro.

Na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc sąd z urzędu nada wyrokowi przy jego wydawaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty - co do rat płatnych po dniu wniesienia powództwa. Wobec powyższego Sąd po myśli art. 333 § 1 pkt 1 kpc nadał wyrokowi w pkt 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

Zgodnie z art. 96 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U.z 2010r. nr 90 poz. 594 ze zm.) nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych strona dochodząca roszczeń alimentacyjnych.

Na podstawie art. 113 ustawy, kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Mając na uwadze sytuację finansową stron Sąd na podstawie art. 102 kpc nie obciążył pozwanej kosztami sądowymi ani strony powodowej kosztami od oddalonego powództwa.

.....

/ SSR Aleksandra Mazik/